

**"בעתות מצוקה,
עלינו להיות
תמיד כמו אותה
חבורה נאמנה
של חשמונאים"
- פרסום ראשון
של איגרת ששלח
הרבי לילדים לפני
80 שנה**

**לפני כ־80 שנה, הוציא
'המרכז לענייני חינוך'
בהנחיית והדרכת הרבי,
חוברת מיוחדת ובה 8
סיפורים: סיפור מיוחד
לכל לילה מלילות החנוכה
| הסיפור המלא והמקיף
של חנוכה ומלחמת
המכבים, 'נרות בלילה ו'נס
הסביבון' - שתי מחזות
של ה'מרכז' לילדים;
ה'מטורף' שעליו מסופר
בחוברת, ה'טנקס' גיוניג'
של חז"ל, המעורבות של
הרבי בהודעות לעיתונות,
והמכתב בפרסום ראשון,
האקטואלי גם לתקופתנו |
- כתבה חגיגית עם תגליות
וחדושים - מאמר חמישי
בסדרה**

| מנחם מענדל גרינפלד |

קראת חג החנוכה של שנת תש"ה, המרכז לענייני חינוך הוציא לאור שתי חוברות על חג החנוכה. בשנים הבאות הצטרפו חוברות נוספות, עם תכנים מקוריים, כך שעם הזמן הצטבר יבול רב של חוברות מגוונות וייחודיות ברוח חג החנוכה, הנושאות מסרים יהודיים מקוריים. עד עתה סקרנו במסגרת זו את החוברות של חג הפסח, חג השבועות, בין המצרים וחגי תשרי. במאמרו זה נסקור את שלל החוברות שיצאו לחנוכה, ובכך נאיר את חג החנוכה מנקודת המבט העולה מחוברות אלו. בשנה האמורה, 'המרכז' הוציא שתי חוברות עם תוכן על חג החנוכה, בסדרת 'ספריה לחגים ולמועדים'. הראשונה מתוך סדרת complete series of CHANUKAH (הסיפור המלא של חנוכה). השנייה הייתה חוברת בפורמט כיס, המוכר לנו מאמרים קודמים, המהווה תדפיס מתוך החוברת הגדולה. החוברת הקטנה נדפסה עם כריכה אפרפרה ובאותיות בצבע כחול.

הסיפור המלא של חנוכה

החוברת המלאה, שכאמור יצאה לראשונה לקראת חג החנוכה תש"ה, היא בת 32 עמודים, מחולקת לשלושה חלקים, ומקושרת באיורים המתארים את אירועי החג, לצד איורי אווירה, דוגמת נרות החג, לידים משחקים בסביבון ועוד.

**סיפורן של
לילהבות 8**

אחד מהצורים המעטרים את חוברות החנוכה שיצאו ללב לילדות שבראש כל מילה

JEM | 147514

אגרת כ"ק אדמו"ר זי"ע לילדי ישראל רגל חג החנוכה - תרגום חופשי מאנגלית

"ירודים רבים ניסו להשמיד אותנו בגלל אמונתנו. לפעמים הם כיוונו את חיציהם המורעלים אל גופנו, לפעמים לנפשנו"

ביתר שאת בתורה ובמצוות, ולהילחם באיב, גם אם נצטרך למות במלחמה זו!

והנה, הפלא ופלא! הנבואות העצומים של סוריה מוכים, האימפריה הסורית העצומה מובסת, וניצחוננו - מושלם. פרק זה בהיסטוריה שלנו, חזר על עצמו לעיתים קרובות. אנו, כיהודים, היינו תמיד בחיזות מספריות; ורודנים רבים ניסו להשמיד אותנו בגלל אמונתנו. לפעמים הם כיוונו את חיציהם המורעלים אל גופנו, לפעמים לנפשנו, ולצערנו, רבים מאחינו הפנו עורף לה' ולתורתו - מסיבה זו או אחרת - וניסו להקל על חייהם על ידי קבלת שלטונו של הכובש.

בעתות מצוקה כאלו, עלינו להיות תמיד כמו אותה חבורה נאמנה של חשמונאים, ולזכור שישנה תמיד טיפת 'שמן זית טהור', החבויה עמוק בלבנו של כל יהודי, שכאשר מציתים אותה, היא מתלקחת ללהבה גדולה. טיפה זו של 'שמן זית טהור', היא 'האור הנצחי' המבטח הנביא, לגאולתנו השלימה וניצחוננו הסופי.

כמו בימי החשמונאים, שוב ייסטרו רשעים ביד צדיקים ודוים ביד עוסקי תורתך, ולעננו ישראל תיעשה תשועה גדולה. בברכת חנוכה, הרב מענדל שניאורסאהן יושב ראש ועד הפועל

באגרת שלפנינו, הרבי משרטט את סיפור המכבים עד לניצחון על היוונים ומציאת פך השמן, תוך שהוא מקשר זאת למצבו של העם היהודי בזמן השואה. בעקבות המתחולל בארץ הקודש, ניתן למצוא בו מסר אקטואלי ומעודד למצבנו הנוכחי.

מרכז לענייני חינוך
[כ"ה]. ערב חנוכה ה'תש"ח] חבר יקר, נרות חנוכה הנדלקים בחשכת הלילה, מעלים בתודעתנו זיכרונות מהעבר: המלחמה שהחשמונאים ניהלו נגד הצבאות העצומים של סוריה, ניצחונם על האויב, חנוכה בית המקדש, הדלקת המנורה מחדש, כמות השמן המועטה שהספיקה לימים רבים וכן הלאה.

הבה נדמיין את עצמנו, כתכרים בחבורה הקטנה של החשמונאים באותם הימים. אנו נתונים תחת שלטונו של מלך סורי רב עוצמה, ורבים מאחינו עזבו אותנו, וקיבלו על עצמם את עבודת האלילים ואת אורח החיים של האויב. ואולם מנהיגינו, החשמונאים, אינם פותחים בפעולות של השוואה מספרית של חיילים וכלי נשק ובסקלור סכיוני הניצחון שלנו. לבית המקדש פלש אויב אחד; התורה ואמונתנו נמצאים בסכנה חמורה; האויב רמס את כל מה שקדושו לנו, ונסנה לפכות עלינו לאמץ את אורח חייו שהיא עבודת אלילים, עול וחבונות דומות. הודות לנו לחלוטין; ונתר לנו רק דבר אחד לעשות - לדבוק

הנרות הללו אינן בטלן לעולם, ואומרים לילי, שהם מקוים שנתנה מהספורים ומשיחות שלהם. כבר למעלה מ-2000 שנה, כך אומרים הנרות, הם באים והולכים מדי שנה, ומביאים אותם ספורים של גבורה ומסירות נפש למען התורה. למרות גילם, הם לעולם אינם מודקנים, והמסר שלהם נצחי. הם הדליקו אור בלבבותיהם של יהודים רבים ובבתים יהודיים. הילי מודה לנרות החנוכה על הסיפורים המולמים שלהם, ואומר, שהוא רוצה להיות כמו החשמונאים האמיצים.

שער ההצגה 'נרות בלילה' בצרפת

סיפור אחר הקשור לחג החנוכה. הסיפורים עוסקים במרד החשמונאים, בניצחון על היוונים, ובחנוכת בית המקדש מחדש. ביניהם מופיעים סיפורי המרד והניצחון של יהודה המכבי ואחיו, אלעזר שהקריב את חייו בקרב, ויונתן שנלכד בגור, ושמעון, האח האחרון מבני החשמונאים, שהנהיג את העם לאחר מות אחיו. הסיפור הבא, שנכתב בעיצומה של השואה, מספר על רב במחנה ריכוז בצרפת, שהדליק נר חנוכה לאסירי המחנה.

סיפורו של הנר השמיני

"כלנו לא עכשיו", זנק הער השמיני של החנוכיה, והחל לספר, שלא במקרה חל חג החנוכה כ"ה בכסלו. אותו תאריך היה חשוב כבר לפני אלפי שנים, כאשר באותו יום הושלמה בניית המשכן במדבר, ואולם חנוכת המשכן נדחתה ל"ח יום, והקב"ה הבטיח לכ"ה בכסלו, שיבוא יומו ויזכה לגמול. כאשר שלמה המלך סיים לבנות את בית המקדש, נרקה חנוכת המקדש בסוכות, ושבו נדחה יום כ"ה בכסלו, כך קרה גם בבית המקדש השני. לבסוף, כשיהויה המכבי טיירו וחתן מחדש את בית המקדש, זכה יום כ"ה בכסלו להיות יום החנוכה לדורות.

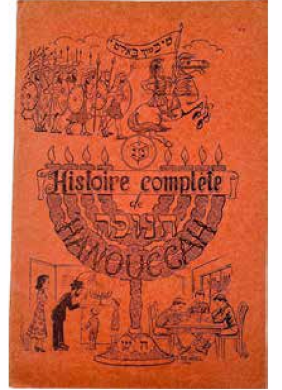
הנר המשיך וסיפר, שבשנים הבאות היה לנרות החנוכה תקפיד קשה ביותר - להאיר בחשכת הלילה של עמנו, ולהאיר תקווה לעתיד טוב יותר. הלהבה מצטטת את דברי רבי עקיבא בסוף מסכת מכות, שאם נבואות הפרענות התגשמו, על אחת כמה וכמה שיתגשמו נבואות הנחמה, ואת דברי החכמים אילו "עקיבא ניחמתנו!". "כן, נעיר, מסיים הנר השמיני את דבריו, 'אתה יכול להיות בטוח, שהקב"ה אינו מקפח שכרה של אף בריה, ועם ישראל יזכה לשכרו, כדברי הנביא ישעיהו (ס', ב"א): 'כי תהי תהשך יקפה ארץ וְנִרְפַּל לְאִמִּים; וְעֵלָךְ יִרְחַח ה', וְגִבּוֹדוֹ עֲלֶיךָ יִנְאֶה. וְהִלְכוּ גוֹיִם לְאוֹרְךָ; וְגִמְלִים לְגַנְהָ יִרְחַח'".

הנרות הללו אינן בטלן לעולם

כל נרות החנוכה חותמים את הפרק הזה יחד, ומשיחות שלהם. כבר למעלה מ-2000 שנה, כך אומרים הנרות, הם באים והולכים מדי שנה, ומביאים אותם ספורים של גבורה ומסירות נפש למען התורה. למרות גילם, הם לעולם אינם מודקנים, והמסר שלהם נצחי. הם הדליקו אור בלבבותיהם של יהודים רבים ובבתים יהודיים. הילי מודה לנרות החנוכה על הסיפורים המולמים שלהם, ואומר, שהוא רוצה להיות כמו החשמונאים האמיצים.

שער החוברת בספרדית: Historia completa de Januca

שער החוברת בצרפתית: Histoire complete de Hanouccah

"בלילה הראשון של חג החנוכה יעקב הקטן התעייף ממשחק הסביבון עם אביו, והתיישב להביט בלהבה הקטנה של החנוכיה. לפתע הלהבה אמרה לו 'חנוכה שמח! יעקב נבהל..'

ניצחו אותם. מאכן עוברים לסיפור חגיגי הניחיה מחדש לבית המקדש, למציאת פך השמן ואף לבניית מנורה חדשה ממתכת זולה, מאחר שמנורת הזהב נגנבה על ידי האויב. חלק זה נחתם במילים: 'עם זה הויכח, כי הקב"ה לקח שוב את עמו תחת חסותו. לזכרו קבעו חכמינו את מנוחת הימים הללו לימי הודיה שנתיים ולהדלקת נרות [במקור נכתב 'Thanksgiving', תוך שימוש בהג האמריקאי המוכר לקראים].

סיפורם של להבות החג

בחלקה השני של החוברת באים שמונה סיפורים הקשורים לחנוכה, סיפור אחד לכל לילה מלילת החג. תחת הכותרת 'סיפורי אורות החנוכה' באו סיפורים העוסקים בנושאי החנוכה. הפרק הראשון מתאר, כיצד ביללה הראשון של חג החנוכה יעקב הקטן התעייף ממשחק הסביבון עם אביו, והתיישב להביט בלהבה הקטנה של החנוכיה. לפתע הלהבה אמרה לו 'חנוכה שמח'. יעקב נבהל, אך הלהבה סיפרה לו, שהיא הוגישה מעט מונוחת, שהרי היא מגיעה עם שבעת אחיותיה פעם בשנה, והיא מחפשת תשומת לב וחברים. יעקב אומר להבה, שאסור להשתמש באור החנוכיה. הלהבה ממש מחאה לשמוע שיעקב יודע את ההלכה הזו, ומציעה לו להקשיב לסיפור שלה שלספר. כך, בכל ערב, אחת מלהבות החנוכיה מספרת

שער ההצגה 'עם הסביבון' באנגלית

כינה את עצמו בתואר 'אפיפנס', שמשמעו 'האיל המתגלה'. עקב שגנון הגדלות של המלך, שנטל לעצמו תואר זה, נהגו לכתונו בבו בתואר 'אפיפנס', שפירושו ביוונית 'מטורף'. בפרקים הבאים מסופר על מסירות הנפש של אלפי היהודים, שסיבירו לשמוע בקול היוונים ולעבור על מצוות התורה, ועל התאגדות המכבים לקבוצה צבאית, שיצאה להילחם בצבאו האדרי של אנטיוכוס. גדולו של צבא אנטיוכוס היה יותר מ-40 אלף חיילים. בראשותם של ינקור וגוריאש, והכתוב מתאר כיצד המכבים

שער החוברת 'חנוכה' בפורטגל (צילום: הספרייה הלאומית, ירושלים)

להודות ולהלל לשמך הגדול

חלקה הראשון של החוברת מתאר את הסיפור ההיסטורי של חג החנוכה, המבוסס ככל הנראה על ספר חשמונאים. בחלק זה שישר פוקים, כאשר הפרק הראשון פותח בתקופה בה עם ישראל חי תחת השלטון הרומי, והוא מהווה מבוא לפרקים הבאים. בפרק זה מסופרים עיקרי הפרטים ההיסטוריים, שאירעו בתקופה שקדמה לחג החנוכה. פרק זה מספר, כי לפני יותר מ-2,000 שנה ארץ ישראל נשלטה על ידי האימפריה הסלאוקית, ממלכה הלניסטית-סורית, שבשאי כוחה, שלטה על מסופוטמיה, אסיה הקטנה, סוריה, ועל ארץ ישראל. המלך הסלאוקוס ניצח בשלושה בשושלת בית סלאוקוס ניצח במלחמה את תלמי מלך מצרים, וספח את הארץ לשליטתו. בתחילה הוא היה נוח ליהודים, אבל מאוחר יותר הטיל מסיס כבדים על העמים שבשליטתו. בנו סלאוקוס הרביעי ירש אותו, והמשיך לרדא את היהודים.

בנוסף לחלק החינוכי, גברה ההשפעה ההלניסטית של יוונים וסורים, שהפיצו עבודת אלילים, ויחנן הכהן הגדול הנין, שהדבר מסכן את היהדות, משהותה אמת, ונותר מוסיך ואמונה בה'. הוא התנגד להכנסת יוונים וסורים לארץ על ידי יהודים מתיוונים, שקיבלו על עצמם את אורח החיים האיללי. המתיוונים שאנו אותם, והלשינו לנציוו של המלך, כי בבית המקדש יש עושר גדול. כאשר תלודורוס, שליחו של המלך, ניסה לבזוז את אוצרות בית המקדש שבאו מחמת השקל, הוא התעלף בפאתומיות. רבים מהיהודים מתו על קידוש השם בסירובם לנטוש את אמונתם. הפרק הבא, שכתבתו 'המטורף', מספר על עלייתו של אנטיוכוס הרביעי לכס המלוכה. המלך

הלכות התג וסדר ברכות חנוכה

לאחר מכן בא תקציר הלכות חנוכה. ההלכות והמנהגים אמנם פונים לקהל הרחב, אך נראה שהוטמנו כאן מנהגי חב"ד, דוגמת זמן הדלקת נר החנוכה בשקיעה, וכן נוסח "הנרות הללו". אחת מההלכות מדגישה, שיש לודא לפני ההדלקה, שכמות השמן שבכוסית מספיקה לחצי שעה, או לחילופין, יש לדאוג לנרות בגודל מתאים. התקציר מסתיים בהצהרה, כי יש הלכות מסוימות לגבי מקום הנחת החנוכה לפני ההדלקה, וכי אם הם אינם ידועות לקורא, עליו לשאול רב.

בעמוד הבא מופיע סדר הדלקת נר חנוכה בפורמט דרולשוני, הכולל ברכות הדלקת הנר, געשה ניסים ושהחיינו, ואת הפיוט "הנרות הללו". החוברת מסתיימת במכתבו המיוחד של הרבי לילדי ישראל, הנושא מסר מיוחד לחג החנוכה (ראו מסגרת).

פורמט כיס

החוברת בפורמט כיס פותחת באגרת הרבי, ולאחריה באים שמונת סיפורי הלכות תחנת החנוכה. את החוברת תומכים הלכות ומנהגי חג החנוכה.

מדריך למורים

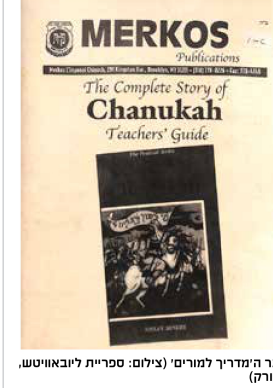
בסוף שנת ה'תש"ה (ככל הנראה) יצאה לאור על ידי המל"ח, חוברת עזר למורים (Teachers Guide). חוברת חנוכה למורים מורחבת, המבוססת על חוברת החנוכה נשואת מאמרו. החוברת מחולקת לשלושה חלקים. החלק הראשון – "סיכום", נותן סיכום מהיר של כל אחד מפרקי החוברת, שכתב הרב מינדל לחנוכה. החלק השני – "מעקב אחר הנושאים", מציג את הנושאים העיקריים שבהוברת המקורית. החלק השלישי – "שאלות ושאלות לדיון", מעלה רעיונות לדיונים בכיתה, על נושאים הקשורים ישירות לחג החנוכה. החלק הרביעי – "רעיונות", מציג דרכים יצירתיות למעורבות הילדים בנושאי החג. החלק החמישי כולל שעשועונים ברמות קושי לפי גיל הילד, עם תוכן לחג החנוכה כמובן.

הצגות לחנוכה

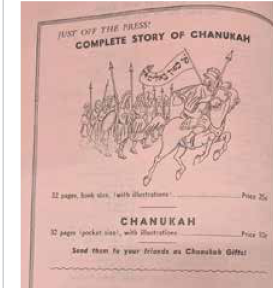
חלק מעבודת המל"ח, יצא לאור שני מחזות חג החנוכה, שכתבו על ידי הרב ניחא מינדל. לקראת חג החנוכה של שנת תש"כ, יצא מחזה באורך מלא בשם 'נס הסביבון' [The Miracle of the Dreidel], ולקראת חג החנוכה של שנת תשס"ו יצא מחזה בשם 'נרות בלילה' [Candels in the Night]. לקראת חג החנוכה של שנת תש"ח, שתי המחזות יצאו בתרגום לצרפתית, על ידי סניף המל"ח שבפריז. לפנינו סקירה קצרה על כל אחד מהמחזות.

נס הסביבון

ההצגה 'נס הסביבון' היא מחזה לחנוכה בן מערכה אחת, הכוללת ארבע סצנות. ההצגה מתרחשת בניו

שער המדריך למורים (צילום: ספרית ליובאוויטש, ניו יורק)

פרסום על צאת שתי החוברות לחג החנוכה בירחון Talks and Tales (כסלו תשי"ח עמ' 12). באמצעות אחד הצירים המעטים את החוברות

יורק של שנת ה'תש"ה של המאה הקודמת, ומספרת את סיפורם של שני נערים, משה וברל, אשר הואשמו בטעות בגניבת פירות מדוכן פירות ישן, ואת המפכות הגורל שעברו בבית המשפט כשנועה המציתת עלילת ההצגה. ההצגה נפתחה בטוהר וברל קונים פירות מדוכן הפירות, בדרום הביתה מבית הספר בקרב חנוכה. בתוך כך חולפת כנופית חרוב, שגונבת פירות מדוכן ונורת. המוכר הקוקן צועק לעזרת המשטרה, והשוטר המגיע, טועה לחשוב שמשה וברל הם הגנבים. השניים מובלים לבית המשפט לנוער, שם הם פוגשים נער יהודי נוסף בשם 'יעקלה', שהסתבך עם חברת אנשים שליליים. משה מבטיח ליעקלה, כי אביו, עורך הדין, יוציא אותו משם. המפגש בין משה וברל ליעקלה מוביל לשיחה, שבה משה מספר לו את סיפורו של ריש לקיש, שהפך מפורע חוק לתלמיד חכם גדול. זה מעורר את יעקלה להאמין, שעדיין אפשר להציל אותו. כשאביו של משה מגיע, הוא אכן מצליח לבטל

את כל האשומים, ולוקח את שלושת הנערים ואת התובע – המוכר הזקן, לביתו, לחגוג את החנוכה. בבית, לאחר הדלקת הנרות, מעניק האב דמי חנוכה לל הילדים והאורחים. בהצעתו של יעקלה החדש, כל הילדים מחליטים לתרום את דמי החנוכה שלהם למוכר הזקן, כפיצוי על גניבת הפירות מדוכנו. המוכר נרגש מאוד מהמחווה. בסופו של דבר, הכול חוגגים יחד בשמחה את החנוכה, מגורת חנוכה דולקת על הבמה, והמסך יורד. בסיום ההצגה, כל הילדים והמבוגרים חוגגים בריקוד ובשירה, ונערים, המחזיקים נרות חנוכה, נכנסים ושרים על נס חנוכה. נושא ההצגה מתאים למתם של הילדים, והיא בעלת מסרים חינוכיים, יהודיים וחב"דיים חשובים, דוגמת עזרה לזולת, הפצת היהדות וחתירה לאמת. עלילתה התוססת של ההצגה בודדת שובה את לב הילדים, אך גם מעוררת מחשבה אצל המבוגרים.

נורות בלילה

'נרות בלילה' הוא מחזה קצר המעביר מסר של אופטימיות. המחזה מיועד לילדים, ועוסק בנושא חג החנוכה. באמצעות שלוש סצנות המצטיירות, הוא מעביר את הסיפור ההיסטורי של החג, תוך שימת דגש על המסר החינוכי שבו.

בפתיחת ההצגה אנו פוגשים בבלך אנטיווכוס, שמכיר בהירויה: "אני אנטיווכוס החוק מסוריה!" עוררו האנמן מניב בצנינות: "חזקו! און איזה קסם!" הוא מיד ממחר להתנצל, אך הטון נקבע. המחזה ממשיך דמות של רודן יהודי ואכזר, שרודף את היהודים ומבקש לבטל את דתם.

הסצנה הבאה מספרת את סיפורם של חנה ושבעת בניה, המסובים לצעית למלך, למרות אימוני האכזריות, "ילדי יהודה אל תיראו. המוות אינו חסוף", אומרת חנה לבנה הצעיר, וממהוה דוגמה לאומץ יהודי ומסירות נפש.

הסצנה השלישית מציגה את הכתן מתתיהו ואת המשת בניה החשמונאים, הנשבעים להילחם למען דתם ועמם, ומתתיהו מוריש להם מסר חשוב נוסף: "יזרו כי כ'ה' אינו שמח בעוצמה צבאית, אלא בבני אדם המבקשים לעשות טוב".

ההצגה מסתיימת בפומן המוכר "נס גדול היה זה, שהמגיד את ניצחון האור והטוב מול החושך ומוטת, שהטוב ניצח לבסוף.

ההצגה חותמת במסר יהודי מעצים: משנת בניו של מתתיהו הכתן יצאו האורים את האור, תוך שהם מחליטים לו מלה מוחצת. הם ניצחו בקרבות כנגד סיכונים קשים, והביאו לנו את חג החנוכה – חג האורים. כך השמן, להפתעת כולם, הספיק לשמונה ימים, על אף שהיה אמור להספיק ליום אחד בלבד! נס מפלא זה גרם לבני האדם להיווכח בהאבתו הגדולה ובהשגחה המתמדת של ה'.

למרות פשטותה, ההצגה זו מהווה יצירה קלאסית לחג החנוכה, חן מבחינת העלילה והן מבחינת המסרים החינוכיים שהיא נושאת. דומה כי היא תורגמה מאוד להצגה בפני ילדים, ותשאיר עליהם רושם רב.

חנוכה אויסנאכען פון מרכז לעניני חנוך

דער "מרכז לעניני חנוך" וועלכער פארעמט זיך אויף אלע געביטען פון חנוך חכשה, אויך מיט ארויסגעבען פאבליקאציעס און ענגליש, אידיש און לשון הקודש, אין נייטס פון ישראל סבא, האט ווידער באנייעט איר לאנגע רשימה פון וויכטיגע אויסנאכען מיט צוויי נייע חנוכה פאבליקאציעס: "סאפאליט סטאר" און "חנוכה", ביידע אין ענגליש מיט בילדער.

דאס ערשטע, אין בוך פארמאט, 32 זייטען, ענטהאלט די נאנצע היסטאריע פון שני געשיכטע פון חנוכה און אסא אים פערעסאנעל דעריינאנען, פון די חנוכה ליכטיגער, דערצו ווערט געענט בעז דינים פון חנוכה, די ברכות פון די חנוכה ליכט א.א.וו. פרייז 26 סענט. "חנוכה" אין 18 אובערדיקט פון דאס ערשטע, אין פאנען פארמאט 22 זייטען, און ענטהאלט גאר די צווייטע טייל פון דער איבערזעצונג פארמאט אויך נאכען פרייז 10 סענט.

דער "מרכז לעניני חנוך" האט שוין ביז איצט ארויסגעגעבען איבער 400 האלב מיליאן עקזעמפלארען פון שוין שרידענע אויסנאכען, ווישענע זיי צוויי מאנאטשטיוועלעך, וועלכע דערשיינען נען שוין דאס ערשטע יאר – "סאפאליט סטאר" און "סאפאליט סטאר" און "חנוכה ליכט פאר לשון קודש" – "מיינס ביכער פאר לשון קודש" – "מיינס פיר בעכער" און "נאנצע די ימים טובים אויסנאכען פאר פסח, שבועות, בין המצרים, תשעה באדר, פורים און פארשידענע אנדערע אויסנאכען וועלכע האבען זיך בארייט און בארייט געמאכט איבער 100000 האנד און אויסלאגער.

דער "מרכז לעניני חנוך" וועלכער פרייז אונטער דער פירערשאפט פון שני יאר, און אויסגעבען זיי איבער 400 סען פון ישראל חנוך, און אונטערשייד פון פארטיי, שייכט ארבע יונגען, און האט זיך קונה און געווען מיט זיינע איבערגעגעבען און ווייטגרייכענדיקע עקזעמפלארען אויף אלע געביטען פון חנוך ותבנית פאר סינדער און ענטעיען לעיער און תלמידים הרב מנחם מענדל שניאורסאן, איידעם פון יובאוויטשער רבי'ן אין דער שטעט פון 18 פון עקזעמפלארען פארמאט. הרב מ. א. חרמאן, דירעקטאר, ניס מיט דער "מרכז לעניני חנוך". דער ארבעט פון הויפט אים פון "מרכז לעניני חנוך". Merkos L'Inyonei Chnuch, Inc. 770 Eastern Parkway Brooklyn 18, N. Y. Tel. PR4sident 4-1866

הידועה בעיתון 'דער טאג' פון פרסומי חנוכה לעניני חנוך חנוכה

הודעות לעיתונות

בירוחן 'הקריאה והקדושה' שיצא לקראת חודש

כתב יד קודשו של הרבי על מעטפת עיתון 'דער טאג' (צילום: תשורה לאקאוסקי, איר תשפ"ג, עמ' 45)

"תמיד ישנה טיפת ישמך זית טהור", החביה עמוק בלבו של כל יהודי, שכאשר מציתים אותה, היא מתלקחת ללהבה גדולה!"

עמוד 17.
למרות הפרסום, שלח הרב שמואל דרייאק, ממערכת עיתון 'הטאג', גזיר מהעיתון לרבי, ובו עמודים 8-7 על הפרסום האמור. הרבי כתב על המעטפה בכתב יד קודשו: "לברו אם מבקש ספס וגם בעד הנאטין [=הדיעה לעיתונות]". בנוסף, הרבי התייחס לדיעה שקרא בעמוד הבא (עמ' 8), והורה לציור קשר עם הרב המופיע בדיעה, ולשלוח לו חומרים שדפסו על ידי המל"ח (ראו צילום).

תרגומים לצרפתית ולספרדית

דיעה דומה דפסה ב'קובץ ליובאוויטש' מחודש כסלו תשי"ה (קובץ ליובאוויטש שנה א', חוברת ה', עמ' 87. וראה שם, עמוד 92, 'רשימת ספרים שיצאו לאור בין ר"ה ל"ט כסלו תשי"ה', מדור 'ספרים ועלונים שיצאו ע"י המל"ח', פירוט החוברות במספרים 3-4).

עשור לאחר מכן, בשנת תשס"ו, יצאת מהדורה שנייה של החוברת 'סיפור חנוכה המלא' – complete story of CHANUKAH, וידיעה על כך מתפרסמת ב'קובץ ליובאוויטש' (שנה רביעית גל' מס' 1, עמ' 31).

מעורבותו של הרבי בהודעות לעיתונות

במקביל לפרסומים בעיתונות החב"דית, יצאו הודעות ופרסומים לעיתונות הכללית. כך בעיתון 'דער מארגען זשורנאל' פרסמה מודעה על צאתם לאור של שתי החוברות האמורות (גיליון מיום 30 בנובמבר 1944 – י"ד בכסלו תשי"ח, עמוד 10).

גם בעיתון 'דער טאג' פרסמה ידיעה זהה לזו שב'הקריאה והקדושה', אך כאן אנו חושפים את כתב ידו של הרבי, המצביע על מידת מעורבותו בכל פרט הקשור למל"ח, כולל בהודעות לעיתונות (גיליון מיום 11 בדצמבר 1944 – כ"ה בכסלו תשי"ה,